

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 107 VAN 28 MAART 2013 BETREFFENDE HET KLIKSISTEEM VOOR HET BEHOUD VAN DE AANVULLENDE VERGOEDING IN HET KADER VAN BEPAALDE STELSLS VAN WERKLOOSHEID MET BEDRIJFSTOESLAG

Gelet op de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;

Gelet op het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het conventioneel brugpensioen in het kader van het generatiepact, met het oog op het verhogen van de werkgelegenheidsgraad van de oudere werknemers;

Gelet op de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen, gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 17 bis van 29 januari 1976, nr. 17 nonies van 7 juni 1983, nr. 17 duodevicies van 26 juli 1994, nr. 17 vicies van 17 december 1997, nr. 17 vicies quater van 19 december 2001, nr. 17 vicies quinquies van 18 december 2002, nr. 17 vicies sexes van 7 oktober 2003 en nr. 17 tricies van 19 december 2006;

Gelet op het regeerakkoord van 1 december 2011 waarin een aanpassing van het regelgevende kader voor de werkloosheid met bedrijfstoelage wordt aangekondigd, met name door de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden op te trekken;

Gelet op het koninklijk besluit van 28 december 2011 tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het conventioneel brugpensioen in het kader van het generatiepact, met het oog op het verhogen van de werkgelegenheidsgraad van de oudere werknemers;

Gelet op het tripartiete overleg van 14 februari 2012, waarop de regering na bespreking met de sociale partners heeft besloten een aantal aanpassingen aan te brengen in de al vastgestelde maatregelen ter uitvoering van het regeerakkoord;

Gelet op het koninklijk besluit van 20 september 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage;

Gelet op het op 28 maart 2013 door de Nationale Arbeidsraad uitgebrachte advies nr. 1.847;

Overwegende dat het voornoemde koninklijk besluit van 28 december 2011 ter uitvoering van het regeerakkoord van 1 december 2011 de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden voor bepaalde stelsels van werkloosheid met bedrijfstoelage heeft verhoogd;

Overwegende dat die nieuwe leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden vanaf 1 januari 2015 van toepassing zijn voor de al lopende collectieve arbeidsovereenkomsten of voor de verlenging van bestaande collectieve arbeidsovereenkomsten;

Overwegende dat het voornoemde koninklijk besluit van 20 september 2012, ter uitvoering van het tripartiete overleg van 14 februari 2012, voor de bestaande stelsels van werkloosheid met bedrijfstoelage die vallen onder de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen alsook voor de stelsels die eigen zijn aan de lange loopbanen, een kliksysteem heeft ingesteld om de werknemers ertoe aan te zetten langer te werken en om zo een massale uitstroom in het kader van de werkloosheid met bedrijfstoelage te voorkomen;

Overwegende dat het genoemde kliksysteem ervoor moet zorgen dat de werknemers de eventuele rechten die zij in die stelsels van werkloosheid met bedrijfstoelage hebben verkregen voor de inwerkingtreding van de verhoging van de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden, zoals bepaald in het koninklijk besluit van 28 november 2011, kunnen vastklikken;

Overwegende dat voor de tenuitvoerlegging van dat kliksysteem en om zo het statuut van werkloze met bedrijfs-toeslag te kunnen genieten, voldaan moet worden aan de voorwaarden om recht te hebben op een aanvullende vergoeding, en overwegende dat dit recht niet altijd meer door een collectieve arbeidsovereenkomst gewaarborgd wordt;

Overwegende dat dus opnieuw een parallel moet worden getrokken tussen het statuut van werkloze met bedrijfs-toeslag, zoals het is opgenomen in het voornoemde koninklijk besluit van 3 mei 2007, en het recht op de aanvullende vergoeding voor de bestaande stelsels van werkloosheid met bedrijfstoeslag die vallen onder de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen alsook voor de stelsels die eigen zijn aan de lange loopbanen;

Hebben de navolgende interprofessionele organisaties van werkgevers en van werknemers ...

op 28 maart 2013 in de Nationale Arbeidsraad de volgende collectieve arbeidsovereenkomst gesloten.

HOOFDSTUK I – DRAAGWIJDTE VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 1

De ondertekenende partijen komen overeen het recht op een regeling van aanvullende vergoeding voor bepaalde oudere werknemers die willen dat hun rechten volgens het kliksysteem vastgesteld worden, te behouden volgens de verderop uiteengezette nadere regels.

Commentaar

Deze overeenkomst is van toepassing op de werknemers die hun rechten willen laten gelden met het oog op het verkrijgen van het statuut van werknemer die in het kader van een stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag een aanvullende vergoeding geniet.

HOOFDSTUK II – TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 2

Deze overeenkomst is van toepassing op de werknemers die tewerkgesteld zijn krachtens een arbeidsovereenkomst voor bedienden of een arbeidsovereenkomst voor werklieden, alsmede op de werkgevers die hen tewerkstellen.

HOOFDSTUK III – RECHT OP DE AANVULLENDE VERGOEDING

A. Personen die door het kliksysteem recht hebben op de aanvullende vergoeding

Artikel 3

§ 1. De in artikel 1 bedoelde regeling geldt voor de ontslagen werknemers van wie het recht is gebaseerd op een collectieve arbeidsovereenkomst bepaald in het derde lid en volgende van artikel 3, § 8 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag.

Het in het eerste lid van deze bepaling bedoelde ontslag kan plaatsvinden buiten de geldigheidsperiode van de collectieve arbeidsovereenkomst tot instelling van een stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag.

- § 2. De in paragraaf 1 bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst moet bestaan op het ogenblik dat de werknemers die willen dat hun rechten volgens het kliksysteem vastgesteld worden, voldoen aan de voorwaarden om de regeling van aanvullende vergoeding te genieten. In het kader van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage bedoeld in artikel 3, § 2 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage, moet deze collectieve arbeidsovereenkomst zijn gesloten en neergelegd voor 1 januari 2012 of kan zijn gesloten na 31 december 2011 op voorwaarde dat het gaat om een ononderbroken verlenging van een collectieve arbeidsovereenkomst of een collectief akkoord, gesloten en neergelegd voor 1 januari 2012.
- § 3. Voor de toepassing van paragraaf 1 zijn de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden waaraan moet zijn voldaan om recht te hebben op een aanvullende vergoeding in geval van ontslag, de voorwaarden die na 31 december 2011 van toepassing zijn en die zijn bepaald in de artikelen 2 en 3, § 2 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage.
- § 4. In afwijking van paragraaf 1 geldt de in artikel 1 bedoelde regeling niet voor de werknemers die niet het attest hebben bezorgd dat de werkgever voor het ontslag heeft gevraagd, overeenkomstig de in artikel 4 van deze overeenkomst bedoelde procedure.

Commentaar

Deze bepaling heeft tot doel het recht op een regeling van aanvullende vergoeding op grond van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 of op basis van een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten overeenkomstig artikel 3, § 2 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage, namelijk de lange loopbanen, door middel van de instelling van een kliksysteem, te behouden.

Bij dit kliksysteem is het de bedoeling dat de eventuele rechten die de werknemers hebben verkregen voor de inwerkingtreding van de verhoging van de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden waartoe in het kader van het regeerakkoord van 1 december 2011 werd besloten, worden vastgekleefd, om de werknemers ertoe aan te zetten langer te werken.

Concreet komt dat kliksysteem erop neer dat een werknemer die op een bepaald ogenblik voldoet aan de op dat ogenblik geldende leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden, maar wiens arbeidsovereenkomst later wordt beëindigd (en voor wie de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden aan het einde van de arbeidsovereenkomst strenger zijn geworden), in geval van ontslag bij dezelfde werkgever de vroegere minder strenge voorwaarden kan genieten, ook al voldoet hij niet aan de strengere voorwaarden die aan het einde van de arbeidsovereenkomst van toepassing zijn. Dat beginsel is ingesteld in paragraaf 1 van artikel 3.

De voorwaarden waaraan de werknemer moet voldoen om de regeling van aanvullende vergoeding volgens het kliksysteem te genieten, zijn vastgesteld in artikel 3, § 8, derde lid en volgende van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage.

Zo moeten de werknemers om de rechten die ze hebben vastgesteld volgens het kliksysteem te kunnen genieten, zijn ontslagen door dezelfde werkgever als de werkgever die hen tewerkstelde in de zin van het derde lid van artikel 3, § 8 van het voornoemde koninklijk besluit van 3 mei 2007, namelijk de werkgever waarmee de werknemer verbonden was op het ogenblik dat hij heeft voldaan aan de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden bepaald in de collectieve arbeidsovereenkomst tot instelling van het recht op bedrijfstoelage voor een op die leeftijd ontslagen werknemer. Er moet in dat verband worden opgemerkt dat het klikmechanisme in gang wordt gezet op een ander ogenblik dan het ogenblik van het ontslag. Daarom is het niet nodig dat de collectieve arbeidsovereenkomst op grond waarvan het kliksysteem in werking werd gesteld, nog bestaat op het ogenblik van het ontslag.

Paragraaf 2 van artikel 3 van deze overeenkomst bepaalt bovendien dat de betrokken werknemers, indien ze gebruik willen maken van het kliksysteem, op het ogenblik van het verzoek om hun rechten vast te klikken, moeten voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

- Op het ogenblik dat de werknemers voldoen aan de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden moet een collectieve arbeidsovereenkomst of een collectief akkoord bestaan. In het kader van het stelsel van werkloosheid met bedrijfsstoeslag bedoeld in artikel 3, § 2 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfsstoeslag moet die collectieve arbeidsovereenkomst of dat collectief akkoord zijn gesloten en neergelegd voor 1 januari 2012 of kan na 31 december 2011 zijn gesloten voor zover het gaat om een ononderbroken verlenging van een collectieve arbeidsovereenkomst of een collectief akkoord, gesloten en neergelegd voor 1 januari 2012.
- Er moet zijn voldaan aan de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden die gelden na 31 december 2011, vermeld in de artikelen 2 en 3, § 2 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfsstoeslag, en het is daarbij niet van belang dat die leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden niet of niet meer dezelfde zijn als die welke op het ogenblik van het ontslag van toepassing zijn.

Volgens paragraaf 3 kan het recht op een aanvullende vergoeding op grond van het kliksysteem slechts worden uitgeoefend na bezorging van een attest aan de werkgever op zijn verzoek volgens de in artikel 4 vastgestelde procedure.

B. Instelling van een attestprocedure voor het kliksysteem

Artikel 4

§ 1. Voor het ontslag kan de werkgever de werknemer schriftelijk vragen of hij voldoet aan de in artikel 3 van deze overeenkomst vastgestelde voorwaarden. Door middel van een door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening afgegeven attest moet worden nagegaan of de betrokken werknemer aan die voorwaarden voldoet. Dat attest moet bevestigen dat de betrokken werknemer het kliksysteem geniet.

Zodra de betrokken werknemer het schriftelijke verzoek van de werkgever heeft ontvangen, beschikt hij over een termijn van een maand om een attest aan te vragen bij de betalingsinstelling van zijn keuze.

Zodra dat attest van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening door de betalingsinstelling is afgegeven, beschikt de betrokken werknemer opnieuw over een termijn van een maand om dat attest aan de werkgever te bezorgen. Dat attest moet aangetekend aan de werkgever worden bezorgd of moet aan hem worden overhandigd met een dubbel ter ondertekening als ontvangstbewijs.

§ 2. Wanneer de werkgever die erom heeft verzocht het attest ontvangt, is dat attest bindend voor de werkgever en behoudt de betrokken werknemer het recht op de aanvullende vergoeding bij een later ontslag.

Indien de werknemer het attest niet binnen een maand te rekenen vanaf de afgifte van het attest door de betalingsinstelling, bezorgt aan de werkgever die erom heeft verzocht, kan hij zich niet beroepen op het in artikel 3 bedoelde kliksysteem.

Indien de werkgever niet kan bewijzen dat hij een dergelijk attest voor het ontslag aan de werknemer heeft gevraagd of indien hij tot ontslag overgaat vooraleer hij het overeenkomstig het eerste lid gevraagde attest heeft ontvangen, blijft het kliksysteem geldig en behoudt de betrokken werknemer het recht op de aanvullende vergoeding bij een later ontslag.

Commentaar

Voor de toepassing van deze bepaling moeten de aan de werknemer toegekende termijnen van een maand worden beschouwd als kalendermaanden. Die termijnen worden bijgevolg niet geschorst door vakantie of afwezigheid wegens ziekte enz.

HOOFDSTUK IV – TOEPASSINGSREGELS

Artikel 5

- § 1. Voor de punten die niet door deze overeenkomst zijn geregeld, zoals het bedrag, de berekening en de aanpassing van de aanvullende vergoeding, het verbod van cumulatie met andere voordelen en de te volgen ontslagprocedure, moet worden verwezen naar de collectieve arbeidsovereenkomst die van kracht is op het ogenblik van het ontslag van de in artikel 3 bedoelde werknemers en die voorziet in minstens gelijkwaardige voordelen als die bepaald in de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen.

Bij ontstentenis van een dergelijke collectieve arbeidsovereenkomst moet worden verwezen naar de collectieve arbeidsovereenkomst die van kracht was op het ogenblik dat de werknemer voldoet aan de voorwaarden om recht te hebben op een regeling van aanvullende vergoeding en die voorziet in minstens gelijkwaardige voordelen als die bepaald in de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen.

- § 2. Het ogenblik waarmee rekening gehouden moet worden voor de berekening van het bedrag van de aanvullende vergoeding, met inbegrip van het brutoreferenteloon dat in aanmerking genomen moet worden volgens de nadere regels bepaald in de artikelen 5 tot 7 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen, wordt in onderlinge overeenstemming tussen de betrokken werkgever en de werknemer vastgesteld.

Bij ontstentenis van een dergelijke overeenstemming wordt het bedrag van de aanvullende vergoeding de maand voorafgaand aan het einde van de arbeidsovereenkomst berekend.

Commentaar

Volgens deze bepaling moet voor de wijze van berekening en de indexering van de aanvullende vergoeding waarop de werknemer op grond van het kliksysteem recht heeft, worden verwezen naar de collectieve arbeidsovereenkomst die van kracht is op het ogenblik van het ontslag. Bij ontstentenis van een dergelijke collectieve arbeidsovereenkomst moet worden verwezen naar de collectieve arbeidsovereenkomst op grond waarvan de werknemer zijn rechten heeft vastgeklikt.

Het betreft ofwel de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17, ofwel een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten overeenkomstig artikel 3, § 2 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag.

HOOFDSTUK V – OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 6

- § 1. Niettegenstaande artikel 7 is deze overeenkomst van toepassing op de ontslagen die hebben plaatsgevonden voor 14 oktober 2012 waarvoor de werknemer aanvragen om werkloosheid met bedrijfstoeslag tussen 14 oktober 2012 en de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening heeft ingediend door middel van het door de werkgever ondertekende formulier.

Niettegenstaande artikel 7 is deze overeenkomst van toepassing op de ontslagen die hebben plaatsgevonden voor 14 oktober 2012 en waarvoor de werknemer aanvragen om werkloosheid met bedrijfstoeslag na de inwerkingtreding van deze overeenkomst bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening heeft ingediend door middel van het door de werkgever ondertekende formulier.

Niettegenstaande artikel 7 is deze overeenkomst van toepassing op de ontslagen die hebben plaatsgevonden vanaf 14 oktober 2012 en waarvoor de werknemer aanvragen om werkloosheid met bedrijfstoeslag voor de inwerkingtreding van deze overeenkomst bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening heeft ingediend door middel van het door de werkgever ondertekende formulier.

§ 2. In afwijking van artikel 3 heeft de werknemer recht op de aanvullende vergoeding in het kader van deze bepaling, op voorwaarde dat de collectieve arbeidsovereenkomst die dat recht toekent van kracht is op het ogenblik van het ontslag.

Voor de in paragraaf 1 bedoelde gevallen zijn de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden waaraan moet worden voldaan om recht te hebben op de aanvullende vergoeding die welke van toepassing zijn voor of na 31 december 2011 en die zijn vastgesteld in de artikelen 2 en 3, § 2 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag.

In het kader van deze bepaling is artikel 4 niet van toepassing.

Commentaar

Omwille van de rechtszekerheid en om een parallellisme te behouden tussen het recht op de aanvullende vergoeding en het statuut van werkloze met bedrijfstoeslag, wordt voorzien in overgangsmaatregelen voor ontslagen voor 14 oktober 2012 of vanaf 14 oktober 2012 waarvoor de werknemer aanvragen om werkloosheid met bedrijfstoeslag door middel van het door de werkgever ondertekende formulier bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening heeft ingediend tussen 14 oktober 2012 en de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst of voor of na de inwerkingtreding ervan.

Tijdens die periodes heeft de werknemer recht op een dergelijke vergoeding, op voorwaarde dat de collectieve arbeidsovereenkomst die dat recht toekent van kracht is op het ogenblik van het ontslag en op basis van de leeftijds- en anciënniteitsvoorwaarden die gelden voor 31 december 2011.

Om recht te hebben op de aanvullende vergoeding is het niet vereist dat de werknemer een attest heeft bezorgd op verzoek van de werkgever volgens de in artikel 4 van deze overeenkomst vastgestelde specifieke procedure.

Het formulier waarvan sprake is in deze bepaling is een formulier C4-SWT dat door de RVA is opgesteld en door de werkgever wordt afgegeven.

Artikel 7

Deze overeenkomst is gesloten voor onbepaalde tijd en treedt in werking op 1 april 2013.

Ze zal op verzoek van de meest gerede ondertekenende partij kunnen herzien of opgezegd worden, met een opzeggingstermijn van zes maanden.

Niettegenstaande het eerste lid is deze overeenkomst van toepassing op de ontslagen vanaf 14 oktober 2012 en waarvoor aanvragen om werkloosheid met bedrijfstoeslag zijn ingediend bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening vanaf de dag van inwerkingtreding van de overeenkomst.

Commentaar

Omwille van de rechtszekerheid en om een parallellisme te behouden tussen het recht op de aanvullende vergoeding en het statuut van werkloze met bedrijfstoeslag, wordt in een overgangsbepaling voorzien, nl. dat de collectieve arbeidsovereenkomst bovendien van toepassing is op de ontslagen vanaf 14 oktober 2012 en op de aanvragen om werkloosheid met bedrijfstoeslag die worden ingediend bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening vanaf de dag van inwerkingtreding van de overeenkomst.

Er wordt gekozen voor 14 oktober 2012, op welke datum het koninklijk besluit van 20 september 2012 tot invoering van het kliksysteem in werking treedt.

Gedaan te Brussel, op achtentwintig maart tweeduizend dertien.

x   x   x

Gelet op artikel 28 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, vraagt de Nationale Arbeidsraad dat deze overeenkomst bij koninklijk besluit algemeen verbindend wordt verklaard.
